

Dosarul nr. 2ra-309/23
2-22020630-01-2ra-22022023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (N. Costăș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, D. Stănilă, D. Corolevschi)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Ion Malanciuc
Boris Talpă
Ghenadie Eremciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva lui Dobriborș Pavel privind încasarea despăgubirii materiale și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins cererea de apel declarată de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și s-a menținut hotărârea instanței de fond,

c o n s t a t ă :

La 24 martie 2022, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dobriborș Pavel privind încasarea cheltuielilor de instruire.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 03 iulie 2018, Pavel Dobriborș a înaintat cerere pentru a participa la concursul de admitere la studii în Centrul de Excelență în Securitatea Frontierei. Prin ordinul directorului Centrului de Excelență în Securitatea Frontierei nr. 1/ev din 10.08.2018, Pavel Dobriborș a fost înmatriculat în anul I de studii. La 07 iulie 2020, pârâtul a depus o cerere către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră privind angajarea în serviciu în cadrul Poliției de Frontieră și prin ordinul din aceeași dată Dobriborș Pavel, a fost angajat în serviciu în funcția de subofițer superior al unității control al frontierei a sectorului Poliției de Frontieră „Briceni” al Direcției regionale Nord.

A relatat că, conform angajamentului din 11.11.2019 pârâtul și-a asumat obligația stabilită în Legea nr.288 din 16.12.2016, că după absolvirea instituției de învățământ a MAI să restituie cheltuielile pentru instruire proporțional cu perioada rămasă neactivată pînă la 5 ani în modul stabilit de MAI.

Astfel, prin ordinul Ministrului nr. 8ef din 25.01.202, pârâtul a fost transferat în cadrul Serviciului patrulare al Secției securitate publică a Inspectoratului de Poliție

Drochia al Inspectoratului General al Poliției (cu statut de departament) al MAI, eliberându-l din funcția de subofițer superior al unității de control al frontierei a sectorului Poliției de Frontieră „Briceni” al Direcției regionale Nord a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al MAI.

A notat reclamantul că, având în vedere că pârâțul Dobriboș Pavel din cei 5 ani obligatorii și-a îndeplinit serviciul doar 201 de zile, acesta urmează să restituie cheltuielile pentru instruirea sa la Colegiului Național al Poliției de Frontieră, în mărime 54 681 de lei reieșind din perioada aflării în serviciu. La 02.06.2021 în adresa pârâțului a fost expediată o somație, iar la 03.11.2021 o cerere prin care a fost solicitată restituirea benevolă a cheltuielilor suportate din bugetul de stat, informându-l că, în caz contrar, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, va înainta o acțiune în instanța de judecată pentru încasarea prejudiciului material, astfel suma datorată nu a fost restituită.

A solicitat reclamantul încasarea din contul pârâțului în beneficul Inspectoratului General de Poliție de Frontieră cheltuielile suportate pentru instruire în mărime de 54 681 de lei.

Prin hotărârea din 03 iunie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva lui Dobriboș Pavel privind încasarea cheltuielilor de instruire, a fost respinsă.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 21 iunie 2022, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, a depus apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Central din 03 iunie 2022.

Prin decizia din 27 octombrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și s-a menținut hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Central din 03 iunie 2022.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, prin ordinul nr.372/ps din 07.07.2020, Dobriboș Pavel a fost angajat în funcția de Subofițer superior al Unității de control al frontierei Sectorului poliției de frontieră „Briceni” al Direcției regionale Nord a Inspectoratului General de Frontieră, iar prin ordinul nr.8ef din 25.01.2021, Dobriboș Pavel a fost transferat în funcția de subofițer superior al Serviciului patrulare al Secției securitate publică a Inspectoratului de Poliție Drochia al Inspectoratului General al Poliției al MAI. Totodată, potrivit extrasului din ordinul nr.480ef din 28.10.2021, Dobriboș Pavel a fost numit prin transfer în funcție de subofițer superior al Serviciului patrulare al secției publice a Inspectoratului de Poliție Bălți al IGP al MAI, eliberându-l din funcția de subofițer superior al serviciului patrulare al secției securitate publică a Inspectoratului de poliție Drochia al IGP al MAI, de la 08.11.2021, în baza cererii agentului Dobriboș Pavel din 19.10.2021.

Astfel, potrivit art. 33 alin.(1) al Legii nr. 288 din 16.12.2016 cu privire la funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, transferul funcționarului public cu statut special presupune numirea acestuia într-o funcție vacantă sau temporar vacantă în cadrul aceleiași autorități administrative sau într-o altă autoritate administrativă a Ministerului Afacerilor Interne.

Curtea de Apel Bălți menționează că raportul de serviciu al pârâțului Dobriboș Pavel nu a încetat în baza art.38 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 288 din 16.12.2016 cu privire la funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, precum a invocat reclamantul-apelant atât în cererea de chemare în judecată cât și în cererea de apel, dar a fost modificat prin transfer, dat fiind faptul că potrivit anexei nr.3

la Hotărârea Guvernului RM nr. 778 din 27.11.2009, atât Inspectoratul General al Poliției, cât și Inspectoratul General al Poliției de Frontieră sunt autoritățile administrative din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

A mai relatat că, din interpretarea prevederilor anexei nr.1 la Regulamentul privind modalitatea de restituire a cheltuielilor pentru instruire de către funcționarul public cu statut special din cadrul Poliției de Frontieră, rezultă că, doar în cazul în care persoana și-a încetat activitatea în serviciul public urmează să restituie cheltuielile, condiții ce nu se întrunesc în speța actuală. Or, Dobriboș Pavel în speța și-a încetat raporturile de serviciu cu Inspectoratul Poliției de Frontieră, nu din cauza încetării activității în serviciul public, ci din motivul de transfer în alt serviciu public al aceluiași Minister, prin urmare își continuă activitatea în cadrul Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, în funcția publică cu statut special prevăzută de Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016, din care motiv nu îi sunt aplicabile prevederile art. 26 alin. (4) din aceeași Lege.

La 02 februarie 2023 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat că, Pavel Dobriboș a fost instruit la Colegiul National al Poliției de Frontieră în domeniul „Securității Frontierei”, domeniu care nu are tangență cu activitatea în cadrul Serviciului patrulare al Secției securitate publică a Inspectoratului de Poliție Drochia al Inspectoratului General al Poliției. Instruirea în domeniul „Securității Frontierei” efectuată de către intimatul la Colegiul Național al Poliției de Frontieră reprezintă instruire specifică în domeniul de activitate al Poliției de Frontieră pentru angajații Poliției de Frontieră, angajați pregătiți pentru activitatea specifică de la punctele de trecere a frontierei de stat.

A menționat recurentul că potrivit pct. 3 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1145 din 21 noiembrie 2018, Inspectoratul reprezintă unitatea centrală de administrare și control a Poliției de Frontieră cu personalitate juridică și cu competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, are sediul în municipiul Chișinău, dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova și denumire în limba de stat, precum și de cont trezorerial și alte atribute specifice, în modul stabilit.

Iar, conform art. 12 alin. (1) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la Poliție și statutul polițistului, Inspectoratul General al Poliției reprezintă unitatea centrală de administrare și control a Poliției cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

În opinia recurentului aceste două autorități publice distincte au scopuri și sarcini diferite, precum și pregătirea profesională a angajaților se face prin metode diferite și au ca obiectiv îndeplinirea unui serviciu care diferă unul de celălalt.

Consideră că polițistul de frontieră eliberat din serviciu prin transfer este obligat să recupereze cheltuielile aferente pentru instruire, deoarece procedura de eliberare din serviciu prin transfer este inițiată la dorința polițistului de frontieră de a înceta raportul de muncă, respectiv aceste acțiuni și sunt ulterior calificate ca motive imputabile acestuia și care au stat la baza desfacerii contractului individual de muncă.

A mai invocat recurentul că instanțele ierarhic inferioare nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, ce au importanță pentru aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, astfel decizia instanței de apel în partea respingerii apelului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, fiind una ilegală.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 27 octombrie 2022.

La 16 ianuarie 2023, copia deciziei din 27 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa participanților la proces (f.d.88)

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, la data de 02 februarie 2023 se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt

similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmert c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

judecători

Boris Talpă

Ghenadie Eremciuc